

Superstaat Europa

In de Europese geschiedenisboeken zal 19 november 2009 worden bijgeschreven als een uitzonderlijke dag. Na een politiek machtsspel met onderonsjes en compromissen kozen de leiders van de lidstaten voor het eerst een president van de Europese Unie (voorzitter van de Europese Raad). **Deze verkiezing is een belangrijke stap op weg naar meer Europese eenheid, die uiteindelijk zal resulteren in de superstaat Europa.**

Op 1 december 2009 trad het Verdrag van Lissabon in werking en Europa liet direct van zich spreken. Een van de eerste verklaringen ging over de toekomst van Jeruzalem. Het eenwordingsproces dat zo traag begon, bevindt zich in een stroomversnelling.

De Koude Oorlog zorgde voor een angst sfeer

In de lente van 1950 kreeg de Franse minister van Buitenlandse Zaken Robert Schuman van zijn Amerikaanse en Britse ambtsgenoten een dringende opdracht: kom met een voorstel om de Bondsrepubliek Duitsland opnieuw in de westerse wereld te integreren. Duitsland was zwaar beschadigd uit de oorlog gekomen en het gehavende Europa kreeg niet de nodige rust voor herstel. Door de scheiding van Oost en West dreigde er een derde wereldoorlog. De Koude Oorlog zorgde voor een angst sfeer op het continent. Alleen een economisch herstel zou de West-Europese staten onafhankelijk en krachtig kunnen maken.

Architect van Europa

Minister Schuman stelde Jean Monnet aan om het herstelplan te

ontwerpen en hij wordt wel beschouwd als de architect van Europa. Monnet kwam tot de overtuiging dat het niet haalbaar zou zijn om in één keer een volledige institutionele structuur voor Europa op te zetten. Het wantrouwen onder de volkeren was te groot voor een massale overdracht van soevereiniteit. Daarom werd gekozen voor een geleidelijk proces. Een gemeenschappelijke beslissingsstructuur, die geleidelijk aan zou worden uitgebreid. Dat het nieuwe Europa er moest komen, stond echter vanaf het begin vast.

Van EGKS tot EU

In april 1951 ondertekenden zes landen, waaronder Nederland en West-Duitsland, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS). Dat wordt beschouwd als de eerste steen van het nieuwe Europese bouwwerk. In maart 1957 werd het Verdrag van Rome ondertekend en werden de Europese Economische Gemeenschap (EEG) en Euratom opgericht. Gebeurtenissen in de wereld, zoals de Suez-crisis, versterkten de behoefte aan eenheid. In de decenia daarna trad een groot aantal landen toe tot de EEG, waaronder het eigenzinnige Groot-Brittannië. De val van de Berlijnse Muur in 1989 en de hereniging van Duitsland in 1990 veranderden de poli-

tieke structuur van het continent grondig. Op 1 november 1993 werd de Europese Unie (EU) opgericht. Een aantal lidstaten sloot een monetaire unie (Eurozone) met de euro als gemeenschappelijke munt.

Wereld in beweging

In een wereld in beweging kan Europa niet versnipperd blijven. Daarvoor veranderen de machtsverhoudingen op het wereldtoneel te snel. Alleen grote machtsblokken zullen daarop staande kunnen blijven. Geen enkel land, hoe machtig ook, kan zelfstandig de immense problemen die op de mensheid afkomen oplossen: de milieuproblematiek, besmettelijke ziektes bij mens en dier, de toegenomen mobiliteit en de dreiging van zware criminaliteit en terrorisme.

In een wereld in beweging kan Europa niet versnipperd blijven

Voor de recente kredietcrisis heeft de kwetsbaarheid van het internationale financiële systeem blootgelegd en de behoefte aan een Nieuwe Wereldorde versterkt. Ik verwacht dat de invloed van

Europa sterk zal toenemen. Het continent beschikt over een enorm potentieel aan kennis, financiële middelen en een grote interne markt als afzetgebied. Er zijn echter ook risico's. Landen met weinig begrotingsdiscipline en hoge tekorten kunnen anderen meeslepen in hun val. Voor Nederland betekent die eenheid dat het buitenlandse beleid, bijvoorbeeld ten aanzien van Israël, zal verwateren, omdat we ons moeten conformeren aan het EU-standpunt. En dan is er de achilleshiel van Europa: de energievoorziening en beschikbaarheid van grondstoffenvoorraden. Bij een aantrekkelijke welvaart zal de vraag naar grondstoffen toenemen. Dan zullen de begerige blikken zich snel richten naar het Oosten. In aangrenzend Rusland bevindt zich een enorm potentieel aan fossiele brandstoffen en grondstoffenvoorraden, die met behulp van Europese kennis en geld kunnen worden geëxploreerd.

Profetisch perspectief

Europese ambassades zullen worden samengevoegd en steeds vaker zal vanaf regeringsgebouwen naast de nationale vlag de EU-vlag wapperen. Een vlag die we overigens ook al bij ons 'dragen' op bankbiljetten en als symbool op autokentekens. De vlag met krans van twaalf sterren (het blijven er altijd twaalf) symboliseert de eenheid van de Europese volkeren.

Ik verwacht dat de invloed van Europa sterk zal toenemen

De EU ontkent weliswaar dat de vlag een godsdienstig, op Rome geïnspireerd symbool is. Het getal twaalf zou staan voor 'Perfectie en Gemeenschap' zoals de brochure 'The European Emblem' aangeeft (zie http://europa.eu/abc/symbols/emblem/graphics1_en.htm).

De net aangetreden EU-president Herman van Rompuy

FOTO BELGA, DIRK WAEM

Het getal twaalf neemt echter ook in de Bijbel een belangrijke plaats in. Israël had twaalf stamvaders en er waren twaalf discipelen. Daarnaast zijn er de profetische teksten bijvoorbeeld over de krans met twaalf sterren (Op. 12:1,2) en de twaalf muren van het Nieuwe Jeruzalem (Op. 21:12).

Tegenstrijdige gevoelens

Nadat ik in 1971 tot geloof was gekomen, betekende het boek van Hal Lindsey 'De Planeet die Aarde heette' veel voor mij. Op pagina 93 schetst Lindsey drie fasen van het Europese eenwordingsproces. Na de douaneovereenkomst zou de economische overeenkomst volgen en daarna de politieke overeenkomst. We bevinden ons nu in die derde fase.

Veel christenen hebben tegenstrijdige gevoelens als het om Europa gaat. Enerzijds beseft men dat de moderne uitdagingen zo groot zijn, dat eenheid noodzakelijk is. Anderzijds leert de geschiedenis dat macht gemakkelijk kan ontsporen. Vanuit profetisch perspectief sta ik kritisch tegenover een te machtig Europa. Misschien

wel omdat uitgerekend een van de eerste verklaringen na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon betrekking had op de positie van Jeruzalem (Ez. 38, Zach. 12:1-9, 14:2).

Veel christenen hebben tegenstrijdige gevoelens bij Europa

De net aangetreden president van Europa, Van Rompuy, begon op 4 januari 2010 zijn eerste werkdag op de aandelenbeurs van Brussel, waar hij de openingshandeling verrichtte. Een symbolische daad. Het is nu een kwestie van afwachten welk stempel deze kersverse president op het eenwordingsproces zal drukken. Laten we het waakzaam volgen en bidden dat de macht van de nieuwe Europese president ingebed blijft binnen het democratische stelsel. ◻

Jaap Spaans is schrijver en publicist. Zie ook www.jaapspaans.nl.